

©Documentul a fost pus la dispoziție cu sprijinul Consiliului Superior al Magistraturii din România (www.csm1909.ro) și R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permiseunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

©The document was made available with the support of the Superior Council of Magistracy of Romania (www.csm1909.ro) and R.A. „Monitorul Oficial” (www.monitoruloficial.ro). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court’s database HUDOC.

Emitent CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
Publicată în : MONITORUL OFICIAL nr. 415 din 3 iunie 2008

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI
SECȚIA A TREIA

HOTĂRÂREA
din 29 septembrie 2005
în Cauza Strungariu împotriva României
(Cererea nr. 23.878/02)
Strasbourg

În Cauza Strungariu împotriva României,
Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Treia), statuând în cadrul unei camere formate din: domnii B.M. Zupančič, președinte, J. Hedigan, I. Caflisch, C. Bîrsan, doamna M. Tsatsa-Nikolovska, domnul V. Zagrebelsky, doamna A. Gyulumyan, judecători, și domnul V. Berger, grefier de secție,
după ce a deliberat în camera de consiliu la data de 8 septembrie 2005,
pronunță următoarea hotărâre, adoptată la această dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află o cerere (nr. 23.878/02) îndreptată împotriva României, prin care un cetățean al acestui stat, domnul Dan Strungariu (*reclamantul*), a sesizat Curtea la data de 31 mai 2002 în temeiul art. 34 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (*Convenția*).

2. Guvernul român (*Guvernul*) a fost reprezentat de domnul B. Aurescu, agent guvernamental, apoi de doamna R. Rizoiu, care l-a înlocuit în funcție.

3. La data de 24 octombrie 2003 Curtea (Secția a doua) a decis să comunice cererea Guvernului. Invocând prevederile art. 29 § 3 din Convenție, el a decis să se analizeze în același timp admisibilitatea și fondul cauzei.

4. La data de 1 noiembrie 2004 Curtea a modificat componența secțiilor sale (art. 25 § 1 din Regulament). Prezenta cauză a fost atribuită Secției a treia astfel remaniată (art. 52 § 1).

ÎN FAPT

I. Circumstanțele cauzei

5. Reclamantul s-a născut în anul 1957 și locuiește la Timișoara.

6. Reclamantul lucra, în calitate de inginer expert în privatizare, la filiala din Timișoara a Autorității pentru Privatizarea și Administrarea Participațiilor Statului (*APAPS*), instituție publică aflată în subordinea directă a Guvernului.

7. Prin decizia din 23 aprilie 2001, APAPS l-a concediat pe reclamant din cauza unei reduceri de posturi, în urma reorganizării APAPS. După concediere, pentru a-și obține carnetul de muncă, la data de 30 aprilie 2001, reclamantul a fost obligat să semneze un angajament care îi impunea să păstreze, după concedierea sa, confidențialitatea asupra informațiilor obținute în timp ce a lucrat la APAPS.

1. Acțiunea în anularea deciziei de concediere

8. La data de 22 mai 2001 reclamantul a introdus o acțiune pentru a obține anularea deciziei din 23 aprilie 2001. Prin sentința din 31 octombrie 2001, Tribunalul Timiș i-a admis acțiunea și a dispus anularea deciziei respective, reîncadrarea reclamantului în postul său și plata salariilor datorate pentru perioada 24 aprilie 2001 - 10 octombrie 2001.

9. Conform legii române, această sentință nu putea forma obiectul unui apel, singura cale deschisă pentru contestarea sa fiind recursul. Prin urmare, APAPS a făcut recurs împotriva sentinței. Prin decizia definitivă din 7 februarie 2002, Curtea de Apel Timișoara a confirmat soluția adoptată de Tribunalul Timiș la data de 10 octombrie 2001.

2. Cererile în vederea executării sentinței din 31 octombrie 2001

a) Plata sumelor dispuse

10. La data de 29 noiembrie 2001 reclamantul a trimis la APAPS, prin intermediul unui executor judecătoresc, o scrisoare prin care a solicitat reîncadrarea sa în post, plata sumei dispuse de instanță prin sentința ce trebuia executată, precum și plata despăgubirii de 16.074.000 lei românești (ROL) pe lună, adică salariul său începând cu data de 11 octombrie 2001 și până la reîncadrarea sa efectivă în post.

11. La data de 15 mai 2002 APAPS a virat în contul reclamantului, executând sentința din 31 octombrie 2001, suma de 108.336.636 lei (ROL).

b) Reîncadrarea reclamantului

12. În urma unei adrese trimise de reclamant la data de 5 aprilie 2002 Comisiei parlamentare de anchetă a abuzurilor, APAPS a informat comisia despre imposibilitatea de a-l reîncadra pe reclamant din cauza lipsei de posturi vacante, însă a precizat că situația sa specială va fi luată în considerare imediat ce vor apărea posturi noi.

13. La data de 9 decembrie 2002 reclamantul a primit o invitație telefonică din partea APAPS București. A doua zi el s-a prezentat la APAPS și i s-a oferit un post nou-creat la București.

14. Reclamantul a respins oferta din cauza distanței dintre Timișoara și București, reamintindu-le reprezentanților APAPS obligația pe care o aveau conform sentinței din data de 31 octombrie 2001 de a-l reîncadra în vechiul său post din Timișoara, și nu la București. Reprezentanții APAPS i-au cerut apoi să renunțe la plângerea penală împotriva lui V.O. (paragraful 23 de mai jos) și la prezenta cerere în fața Curții, ca o condiție prealabilă pentru reîncadrarea sa în post. Reclamantul i-a informat că retragerea plângerilor sale nu va fi posibilă decât după o soluționare amiabilă între părți.

Prin urmare, reclamantul a depus la APAPS, în aceeași zi, o nouă cerere de reîncadrare în postul pe care îl ocupa la data concedierii sale.

15. La data de 20 ianuarie 2003 reclamantul a fost reîncadrat într-un post similar cu cel pe care îl ocupase înainte de concediere. Așa cum reiese din extrasul de cont al reclamantului, la data de 4 aprilie 2003, APAPS i-a virat o sumă suplimentară în valoare de 73.894.793 lei (ROL), reprezentând salariile datorate pentru perioada 24 aprilie 2001 - 19 ianuarie 2003, mai puțin suma deja plătită la data de 15 mai 2002.

16. Cu toate acestea, la data de 28 februarie 2003 reclamantul a depus la APAPS o nouă cerere de reîncadrare în post, în temeiul sentinței din 31 octombrie 2001. Astfel, el a solicitat plata salariului datorat pentru perioada 10 octombrie 2001 - 20 ianuarie 2003.

17. Prin adresa din data de 3 decembrie 2003, APAPS a informat agentul guvernamental că reclamantul confirmase atât reîncadrarea sa în post, cât și plățile din 15 mai

2002 și 4 aprilie 2003. La data de 9 ianuarie 2004, APAPS a informat Guvernul că a plătit la bugetul de stat toate impozitele și contribuțiile sociale aferente salariilor achitate reclamantului prin cele două plăți.

18. La data de 8 ianuarie 2004 reclamantul a fost concediat în baza deciziei APAPS din 8 decembrie 2003. El a fost din nou obligat să semneze un angajament de confidențialitate.

19. Reclamantul a contestat această nouă concediere, considerând că nu respectă legislația în vigoare. Prin sentința din 22 ianuarie 2004, Tribunalul Timiș a admis contestația și a apreciat că angajatorul nu luase în calcul statutul reclamantului de erou al Revoluției din decembrie 1989, motiv pentru care, conform Legii nr. 42/1990, concedierea sa era ilegală. Prin urmare, instanța a dispus reîncadrarea reclamantului și plata unei despăgubiri reprezentând salariile datorate și actualizate pentru perioada scursă de la concedierea sa și până la reîncadrare.

20. La data de 13 februarie 2004 reclamantul a somat APAPS să execute sentința din 22 ianuarie 2004.

21. Din informațiile furnizate de părți nu reiese dacă această sentință a rămas definitivă sau dacă a fost executată de APAPS.

3. Plângerile penale ca urmare a neexecutării sentinței din 31 octombrie 2001

22. La data de 26 martie 2002 reclamantul a formulat o plângere penală, fără a se constitui parte civilă, împotriva reprezentanților Trezoreriei, pentru faptul că nu i-au răspuns în cel mai scurt termen la cererea de blocare a conturilor APAPS.

Reclamantul nu a fost niciodată informat despre evoluția anchetei.

23. La data de 2 aprilie 2002 el a depus la Parchetul de pe lângă Judecătoria Timișoara o plângere penală împotriva lui V.O., directorul filialei din Timișoara a APAPS, pentru neexecutarea unei hotărâri definitive, infracțiune pedepsită de art. 83 din Legea nr. 168/1999. El s-a constituit parte civilă și a solicitat o despăgubire de 1.000.000 lei (ROL) pe zi de întârziere până la executarea sentinței definitive.

La data de 18 noiembrie 2002 procurorul l-a informat că a pronunțat o rezoluție de neîncepere a urmăririi penale în privința lui V.O.

II. Dreptul intern pertinent

24. Legislația internă relevantă, și anume extrasele din Codul civil, Codul de procedură civilă și din Codul muncii (cel vechi și cel nou), precum și din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și din Legea nr. 188/2000 privind executorii judecătorești, este descrisă în Hotărârea *Roman și Hogeia împotriva României* [(dec.) nr. 62.959/00, 31 august 2004].

25. Codul de procedură civilă, în forma sa ulterioară datei de 2 mai 2001, prevede următoarele:

ARTICOLUL 374 § 1

„Nicio hotărâre nu se va putea executa dacă nu este investită cu formula executorie (...)”

ARTICOLUL 376§ 1

„Se investesc cu formula executorie hotărârile care au rămas definitive (...)”

ARTICOLUL 377 § 1

„Sunt hotărâri definitive:

1) hotărârile date fără drept de apel.”

ÎN DREPT

I. Despre pretinsa încălcare a art. 6 § 1 din Convenție

26. Invocând dreptul la o protecție judiciară efectivă, reclamantul se plânge de imposibilitatea de a obține executarea sentinței din data de 31 octombrie 2001, care obliga angajatorul să îl reîncadreze în post și să îi plătească salariile datorate. De asemenea, el consideră că executarea sentinței respective a depășit termenul rezonabil. El invocă art. 6 din Convenție, care prevede următoarele în partea sa relevantă:

„Orice persoană are dreptul la judecarea (...) într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță (...) care va hotărî (...) asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil (...)”

A. Asupra admisibilității

a) Asupra excepției de neepuizare a căilor de atac interne, invocată de Guvern

27. Guvernul reamintește că executarea obligației în speță necesită intervenția personală a debitorului și arată că nu există mijloace de executare silită în natură a unei astfel de obligații. În opinia sa, reclamantul ar fi trebuit să utilizeze mijloace indirecte pentru a-l obliga pe debitor să își execute obligația. Astfel, el ar fi trebuit să ceară obligarea angajatorului la plata unei despăgubiri calculate pe baza salariului lunar al reclamantului din ultimele 3 luni dinaintea concedierii sale (art. 136 § 1 din Codul muncii) și ar fi trebuit să formuleze o plângere penală împotriva angajatorului sau o acțiune în condamnare la plata amenzii civile. Invocând cauzele *G. împotriva Belgiei* [(nr.12.604/86, decizia Comisiei din 10 iulie 1991, Decizii și rapoarte (DR) 70, p. 125)], *Stögmüller împotriva Austriei* (hotărârea din 10 noiembrie 1969, seria A nr. 9, p. 42, § 11) și *De Wilde, Ooms și Versyp împotriva Belgiei* (hotărârea din 18 iunie 1971, seria A nr. 12, p. 34, § 62), Guvernul consideră că aceste demersuri constituie căi de atac adecvate, accesibile, eficiente și suficiente. El arată că plata despăgubirii prevăzute de Codul muncii reprezintă, într-adevăr, o adevărată executare de către angajator a obligației de reîncadrare în post, salariul fiind, pentru un angajat, miza contractului de muncă.

28. Ca răspuns, reclamantul contestă eficiența căilor de atac indicate de Guvern, în măsura în care, cum este cazul în speță, debitorul este statul. În orice caz, el consideră că a utilizat toate căile de atac efective înainte de a introduce cererea de față.

29. Curtea reamintește că o excepție similară a fost respinsă de Curte în *Cauza Roman și Hoge* menționată mai sus. Ea nu vede niciun motiv pentru care să se abată, în speță, de la concluzia la care a ajuns în cauza de mai sus.

În aceste condiții, excepția ridicată de Guvern nu poate fi reținută.

b) Asupra temeiniciei capătului de cerere

30. Presupunând că art. 6 § 1 ar fi aplicabil în speță (*Pellegrin împotriva Franței* [MC], nr. 28.541/95, §§ 66-67, CEDO 1999-VIII, *Frydlender împotriva Franței* [MC], nr.30.979/96, § 33, CEDO 2000-VII, și *Miclici împotriva României* [(dec.), nr. 23.657/03, 3 mai 2005], Curtea constată că acest capăt de cerere nu este vădit neîntemeiat în sensul art.35 § 3 din Convenție. Mai mult, ea constată că acesta nu este afectat de niciun alt motiv de inadmisibilitate. Prin urmare, îl declară admisibil.

B. Asupra fondului

31. Guvernul apreciază că sentința din 31 octombrie 2001 a fost executată în măsura în care reclamantul a primit suma datorată la data de 15 mai 2002 și a fost reîncadrat în postul său la data de 20 ianuarie 2003.

Guvernul arată că întârzierea de 15 luni în executarea obligației de reîncadrare în post este justificată, dat fiind faptul că angajatorul proceda la o reorganizare prin reducere de personal, postul reclamantului fiind și el afectat. Nu s-a putut crea un post similar cu cel deținut de reclamant decât prin adoptarea unui nou buget pentru angajator. În plus, dat fiind faptul că reclamantul nu era răspunzător de această întârziere, APAPS a decis să îi plătească salariile corespunzătoare perioadei 10 octombrie 2001-19 ianuarie 2003, deși o astfel de

obligație nu reiese din sentința din 31 octombrie 2001. Plata efectivă, efectuată la data de 4 aprilie 2003, este confirmată de extrasul de cont bancar al reclamantului.

Totuși, Guvernul reamintește că, dacă reclamantul nu este mulțumit de valoarea acestei despăgubiri, el are dreptul să sesizeze instanțele interne cu o cerere de reevaluare.

32. Apoi, Guvernul consideră că, datorită caracterului special al obligației de reîncadrare în post, ce implică faptul personal al debitorului, obligația statului conform art. 6 se limitează la crearea și punerea la dispoziția creditorului a unui sistem judiciar capabil să oblige debitorul să execute hotărârea judecătorească. Deoarece inițiativa tuturor actelor de executare aparține creditorului, nu putem constata o încălcare a art. 6 decât dacă, deși acesta apelează la forța publică, autoritățile statului nu au un comportament diligent, adică dacă acestea nu iau toate măsurile ce li se pot solicita în limite rezonabile.

Or, în speță, statul a pus la dispoziția creditorului un astfel de sistem, care i-a permis să obțină executarea hotărârii judecătorești definitive.

33. Reclamantul reamintește în primul rând că debitorul reprezenta, într-adevăr, statul, ceea ce a lipsit de eficiență sistemul judiciar ce i-a fost pus la dispoziție pentru executarea silită a hotărârii definitive care îi era favorabilă.

Mai mult, el consideră că sentința din 31 octombrie 2001 nu a fost niciodată executată. Astfel, el consideră că postul pe care îl ocupă din data de 20 ianuarie 2003 este similar, dar nu identic cu cel pe care îl ocupa înainte de concediere, contrar sentinței menționate mai sus. În plus, el a fost concediat din nou, tot ilegal. El susține că nu a beneficiat de vechimea aferentă perioadei care s-a scurs de la concedierea sa până la reîncadrarea sa în post și, pe de altă parte, că angajatorul său nu a plătit impozitele și contribuțiile sociale aferente salariului său. De asemenea, el contestă că ar fi primit plata din data de 4 aprilie 2003 și, în orice caz, contestă calculul salariului său pentru perioada 10 octombrie 2001-19 ianuarie 2003, așa cum reiese el din această plată. În fine, el susține că nu a primit după reîncadrarea sa în post aceleași avantaje ca și colegii săi.

34. Curtea reamintește că executarea unei sentințe sau a unei decizii, indiferent de la ce instanță ar proveni ea, trebuie considerată ca făcând parte integrantă din „proces” în sensul art. 6 din Convenție (*Hornsby împotriva Greciei*, hotărârea din 19 martie 1997, *Culegere de hotărâri și decizii* 1997-II, p. 510-511, § 40 și *Immobiliare Saffi împotriva Italiei* [MC] nr. 22.774/93, § 63, CEDO 1999-V). Când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri judecătorești și omit să o facă, această inerție angajează răspunderea statului ca urmare a încălcării art. 6 § 1 din Convenție (*Scollo împotriva Italiei*, hotărârea din 28 septembrie 1995, seria A nr. 315-C, p.55, § 44). Dacă administrația refuză sau omite să execute o astfel de hotărâre sau dacă întârzie să o facă, garanțiile art. 6 de care a beneficiat justițiabilul în faza judiciară a procedurii își pierd orice rațiune de a exista (Cauza *Hornsby*, menționată mai sus, p. 511, § 41).

35. În speță, Curtea observă că reclamantul a primit la data de 15 mai 2002 suma stabilită prin sentința din data de 31 octombrie 2001. Apoi, la data de 20 ianuarie 2003 el a fost reîncadrat într-un post similar celui pe care îl ocupase înainte de concediere. Din probele aflate la dosar rezultă că reclamantul a lucrat efectiv în acest nou post. Mai mult, nicio instanță internă nu a constatat faptul că această reîncadrare în post nu a fost efectivă. Instanța care a statuat asupra legalității concedierii reclamantului din data de 8 ianuarie 2004 nu a găsit nicio legătură între executarea obligației de reîncadrare în post, așa cum reieșea ea din sentința din data de 31 octombrie 2001, și această a doua concediere (paragraful 19 de mai sus).

36. Prin urmare, Curtea apreciază, la fel ca și instanțele interne, că reîncadrarea în post a reclamantului respectă cerințele sentinței din data de 31 octombrie 2001.

37. Față de acest lucru, Curtea regretă că reclamantul nu a informat-o despre această evoluție a cauzei sale, despre care a aflat din observațiile Guvernului.

38. În fine, Curtea observă că există o controversă în ceea ce privește plata din data de 4 aprilie 2003 și valoarea acestei plăți (paragraful 34 de mai sus). Or, ea reamintește, în primul rând, că sentința din data de 31 octombrie 2001 nu obligă angajatorul decât la reîncadrarea în post a reclamantului și la plata salariului corespunzător perioadei 24 aprilie 2001-10 octombrie 2001. Prin urmare, plata din data de 4 aprilie 2003 nu are nicio incidență asupra executării hotărârii definitive pronunțate în speță. Totuși, Curtea apreciază că probele aflate la dosar confirmă plata despăgubirii. Reclamantul nu a putut explica proveniența acestei sume în contul său.

39. Trebuie constatat că sentința din data de 31 octombrie 2001 a fost executată parțial la data de 15 mai 2002 și, pentru rest, la data de 20 ianuarie 2003.

40. Curtea reamintește că Guvernul nu contestă faptul că sentința ar fi trebuit executată imediat după adoptarea sa (paragraful 32 de mai sus). Deși în speță nu reiese foarte clar la ce dată a fost sentința investită cu formulă executorie, Curtea observă că cel târziu la data de 29 noiembrie 2001 reclamantul a cerut deja executarea ei de către debitor. Prin urmare, rămâne de aflat dacă acest termen scurs între, pe de o parte, data pronunțării sentinței sau, în lipsa acesteia, cel târziu data la care reclamantul a solicitat pentru prima dată executarea ei și, pe de altă parte, data executării obligațiilor impuse de această sentință a fost rezonabil.

41. Curtea reamintește că ea a considerat deja că neconformarea autorităților cu o hotărâre definitivă într-un termen rezonabil poate duce la o încălcare a art. 6 § 1 din Convenție, mai ales atunci când obligația de executare a hotărârii în cauză aparține unei autorități administrative (vezi, *mutatis mutandis*, *Metaxas împotriva Greciei*, nr. 8.415/02, § 26, 27 mai 2004, *Burdov împotriva Rusiei*, nr. 59.498/00, §§ 36-38, CEDO 2002-III, *Timofeyev împotriva Rusiei*, nr. 58.263/00, §§41-42, 23 octombrie 2003, *Prodan împotriva Moldovei*, nr.49.806/99, §§ 54-55, 18 mai 2004, *Luntre și alții împotriva Moldovei*, nr. 2.916/02, §§ 40-41, 15 iunie 2004, *Romashov împotriva Ucrainei*, nr. 67.534/01, § 27, 27 iulie 2004, *Voïtenko împotriva Ucrainei*, nr. 18.966/02, § 35, 29 iunie 2004, și *Dubenko împotriva Ucrainei*, nr. 74.221/01, § 36, 11 ianuarie 2005).

42. În speță, Curtea observă că salariile datorate reclamantului au fost plătite după 7 luni de la data rămânerii definitive a sentinței ce dispunea plata sau 6 luni de la data primei solicitări de executare făcute de reclamant. Ea apreciază că acest termen este rezonabil, în sensul art. 6 § 1, așa cum a fost el interpretat de jurisprudența Curții (vezi, *mutatis mutandis*, hotărârile menționate în paragraful precedent).

43. Cu toate acestea, obligația de reîncadrare în post nu a fost executată decât după 15 luni de la data pronunțării sentinței sau după 14 luni de la data la care reclamantul a solicitat executarea ei.

44. Curtea nu împărtășește teza Guvernului, și anume că angajatorul a justificat întârzierea prin probleme datorate reorganizării sale.

Ea reamintește că reclamantul nu a primit nicio explicație directă și formală referitoare atât la această întârziere, cât și la o eventuală piedică temporară în executare. Adresa trimisă de angajator la Comisia parlamentară de anchetă a abuzurilor nu poate înlocui o astfel de explicație (vezi, *mutatis mutandis*, *Sabin Popescu împotriva României* nr. 48.102/99, § 72, 2 martie 2004).

45. Având în vedere circumstanțele cauzei, Curtea apreciază că perioada în care sentința din data de 31 octombrie 2001 a rămas neexecutată în ceea ce privește reîncadrarea reclamantului în postul său nu este rezonabilă și că statul nu a justificat această întârziere. Refuzând să execute sentința timp de 15 sau 14 luni, autoritățile naționale l-au lipsit pe reclamant de un acces efectiv la o instanță.

46. Aceste elemente îi sunt suficiente Curții pentru a constata că nu a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție în ceea ce privește executarea obligației de a plăti salariile

datorate reclamantului, dar că a avut loc o încălcare a acestei prevederi în ceea ce privește executarea obligației de a-l reîncadra pe reclamant în postul său.

II. Asupra celorlalte pretense încălcări

47. Reclamantul susține că în instrumentarea plângerilor sale penale procurorul nu a respectat principiul termenului rezonabil prevăzut de art. 6 § 1 din Convenție. Or, reclamantul nu s-a constituit parte civilă în prima procedură penală [*Asociación de víctimas del terrorismo împotriva Spaniei* (dec.), nr. 54.102/00, CEDO 2001-V].

Rezultă că această parte a cererii este incompatibilă *ratione materiae* cu prevederile Convenției în sensul art. 35 § 3 și trebuie respinsă în conformitate cu art. 35 § 4.

48. În ceea ce privește cea de-a doua plângere penală, în care reclamantul s-a constituit parte civilă, din probele aflate la dosar rezultă că acesta nu a contestat în fața instanțelor interne ordonanța de neîncepere a urmăririi penale emisă de procuror la data de 18 noiembrie 2002. Aceasta constituie, așadar, ultima decizie pronunțată în speță. Rezultă că procedura a durat mai puțin de 8 luni, perioadă ce constituie un termen rezonabil, în sensul art. 6 § 1.

Prin urmare, această parte a cererii este vădit neîntemeiată și trebuie respinsă în conformitate cu art. 35 §§ 3 și 4 din Convenție.

49. Reclamantul pretinde că a avut loc și o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 ca urmare a neachitării salariilor datorate până la reîncadrarea efectivă în post. Or, Curtea observă că reclamantul a primit la data de 15 mai 2002 plata dispusă de instanțe, astfel încât el nu mai este victima vreunei încălcări a Convenției sub acest aspect, în sensul art. 34 din Convenție (paragrafele 35 și 39 de mai sus). În plus, reclamantul nu a introdus o nouă acțiune pentru a i se plăti alte despăgubiri până la reîncadrarea sa în post. Pentru astfel de pretenții, el nu are, așadar, un „bun“ în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1, acest capăt de cerere fiind incompatibil *ratione materiae* cu prevederile Convenției în sensul art. 35 § 3.

Prin urmare, acest capăt de cerere trebuie respins în conformitate cu art. 34 și 35 § 4 din Convenție.

50. În fine, reclamantul consideră că angajamentele de confidențialitate impuse de angajator în momentul concedierii constituie o încălcare a dreptului său de a comunica informații, așa cum este el recunoscut de art. 10 din Convenție, precum și o practică contrară art. 4 § 1 din Convenție. În primul rând, Curtea observă că reclamantul nu a contestat valabilitatea acestor angajamente în fața instanțelor interne. De asemenea, el nu a sesizat instanțele naționale cu o cerere având ca obiect pretinsa încălcare, prin angajamentele respective, a interzicerii sclaviei și muncii forțate (art. 4 § 1) sau a dreptului său de a comunica informații și opinii (art. 10).

Rezultă că acest capăt de cerere trebuie respins pentru neepuizarea căilor de atac interne, în conformitate cu art. 35 §§ 1 și 4 din Convenție.

III. Asupra aplicării art. 41 din Convenție

51. Conform art. 41 din Convenție, Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a protocoalelor sale și dacă dreptul intern al înaltei părți contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o reparație echitabilă.

A. Prejudiciu

52. Reclamantul solicită suma de 16.583 euro (EUR) cu titlu de daune materiale pe care le-a suferit până la data de 3 martie 2004, din care 6.418 euro (EUR) pentru salariile datorate în perioada 11 octombrie 2001 - 19 ianuarie 2003 și 10.165 euro (EUR) pentru întârzierea în executarea sentinței din data de 10 octombrie 2001, prezentând o fișă de calcul detaliată a acestui prejudiciu. De asemenea, el solicită suma de 20.000 euro (EUR) cu titlu de daune morale produse de influența negativă pe care a avut-o concedierea asupra reputației sale, precum și datorită incertitudinii prelungite generate de întârzierea în executarea sentinței definitive.

53. Guvernul apreciază că, având în vedere executarea integrală a sentinței din data de 31 octombrie 2001, reclamantul nu mai poate pretinde că a suferit un prejudiciu material. În orice caz, el apreciază că cererile sale sunt excesive și contestă calculul reclamantului. Apoi, el reamintește că reclamantul a primit o despăgubire suplimentară cu titlu de salarii datorate până la reîncadrarea sa efectivă în post. Mai mult, Guvernul consideră că nu există nicio legătură de cauzalitate între încălcarea pretinsă de reclamant, adică neexecutarea unei hotărâri definitive, și prejudiciul moral pe care l-a suferit.

54. Curtea constată că singurul fundament ce trebuie reținut pentru acordarea unei reparații echitabile constă, în speță, în durata neexecutării obligației de a-l reîncadra pe reclamant în postul său. Totuși, ea apreciază că reclamantul nu mai poate pretinde că a suferit vreun prejudiciu material în această privință, în măsura în care el a solicitat o despăgubire cu titlu de salarii datorate până la reîncadrarea sa în post. Cu toate acestea, ea apreciază că reclamantul a suferit un prejudiciu moral, în special din cauza frustrării provocate de imposibilitatea de a obține executarea hotărârii pronunțate în favoarea sa, și că acest prejudiciu nu este suficient compensat printr-o constatare a încălcării. Pe de altă parte, ea consideră că suma solicitată de reclamant cu titlu de daune morale este excesivă.

55. În aceste circumstanțe, ținând cont de toate elementele aflate în posesia sa și statuând în echitate, în conformitate cu art. 41 din Convenție, ea îi alocă reclamantului suma de 400euro (EUR) cu titlu de daune morale.

B. Dobânzi moratorii

56. Curtea consideră potrivit ca rata dobânzii moratorii să se bazeze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE, CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. declară cererea admisibilă în ceea ce privește capătul de cerere întemeiat pe art. 6§1 din Convenție și inadmisibilă în rest;

2. hotărăște că nu a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție în ceea ce privește plata salariilor către reclamant;

3. hotărăște că a avut loc încălcarea art. 6 § 1 din Convenție în ceea ce privește executarea obligației de reîncadrare a reclamantului în postul său;

4. hotărăște:

a)ca statul pârât să îi plătească reclamantului, în cel mult 3 luni de la data rămânerii definitive a prezentei hotărâri, conform art. 44 § 2 din Convenție, suma de 400 EUR (patru sute euro) cu titlu de daune morale, plus orice sumă ce ar putea fi datorată cu titlu de impozit;

b)ca, începând de la expirarea termenului menționat mai sus și până la efectuarea plății, această sumă să se majoreze cu o dobândă simplă având o rată egală cu cea a facilității de împrumut marginal a Băncii Centrale Europene, valabilă în această perioadă, majorată cu trei puncte procentuale;

5. respinge cererea de reparație echitabilă pentru rest.

Redactată în limba franceză, apoi comunicată în scris la data de 29 septembrie 2005, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulament.

Președinte,	Grefier,
Boštjan M. Zupančič	Vincent Berger

La prezenta hotărâre se află anexată, conform art. 45 § 2 din Convenție și art. 74 § 2 din Regulament, opinia concordantă a domnului Caflisch, la care aderă domnul Bîrsan.

OPINIA CONCORDANTĂ

a domnului judecător Caflisch, la care aderă domnul judecător Bîrsan

1. În cauza de față, Guvernul român a renunțat la invocarea unei excepții de inadmisibilitate *ratione materiae*, întemeiată pe inaplicabilitatea art. 6 § 1 din Convenție, din cauza faptului că reclamantul a fost angajat de o instituție publică. El a exprimat chiar și opinia că reclamantul „nu [exercită] autoritatea publică în funcțiile sale, așa [cum] reiese din fișa postului său (...)” (observațiile Guvernului român din data de 23 ianuarie 2004, p.13).

2. Din „prezentarea” făcută în cauză reiese că domnul Strungariu, inginer, făcea parte din filiala din Timișoara a Autorității pentru Privatizare și Administrarea Participațiilor Statului (APAPS). Subordonat directorului și șefului de serviciu ai acestei filiale, el trebuia să „informeze” periodic aceste două persoane despre activitățile sale, precum și despre deciziile ce urmau să fie luate în domeniul competențelor sale. Sarcinile reclamantului, care se refereau la 10 societăți la care APAPS era acționară, constau în pregătirea dosarelor de privatizare sau lichidare, inclusiv a propunerilor de vânzare de acțiuni. Reclamantul dădea „sfaturi specifice” referitoare la vânzarea de active ale societăților în cauză. El „supraveghea” activitățile celor 10 societăți, analiza propunerile făcute de adunările acționarilor acestora în vederea rentabilizării acestor întreprinderi sau lichidării lor, apoi „promova” soluția cea mai viabilă. De asemenea, el administra baza de date a filialei din Timișoara a APAPS. Concluzie: este vorba de un cadru care, deși situat sub autoritatea a doi superiori, dispunea de o anumită autonomie, dădea sfaturi și pregătea și lua chiar decizii, și aceasta într-un sector public crucial pentru o fostă țară socialistă, și anume cel al administrării bunurilor statului și al eventualei lor privatizări.

3. Domeniul de aplicare al art. 6 § 1 din Convenție, din perspectiva sa civilă, a generat o jurisprudență abundentă a organelor de la Strasbourg. Într-o primă fază, Comisia și Curtea s-au sprijinit pe criteriul interesului patrimonial: dacă cererea avea ca obiect un astfel de interes, ea era admisibilă; dacă, însă, ea se referea la un alt interes - o promoție, de exemplu -, era valabil contrariul. De-a lungul anilor, aplicarea acestui criteriu a stârnit numeroase incertitudini având în vedere dificultatea în distingerea a ceea ce este „patrimonial” de ceea ce nu este. Astfel, o promovare prezintă adesea un interes patrimonial; în sens contrar, problemele salariale sunt adesea legate de cele de ierarhie profesională.

4. Situația s-a schimbat odată cu apariția, la data de 8 decembrie 1999, a Hotărârii *Pellegrin împotriva Franței* (CEDO 1999-VIII, p. 251), care a scos de sub incidența art. 6 § 1

„litigiile agenților publici a căror angajare este caracteristică activităților specifice ale administrației publice în măsura în care aceasta acționează ca deținătoare a puterii publice însărcinată cu apărarea intereselor generale ale statului“ (§ 66).

5. Această reorientare a jurisprudenței se baza, pe de o parte, pe ceea ce era, la momentul respectiv, art. 48(4) din Tratatul de la Roma de instituire a Comunității Economice Europene și practica acesteia, care preciza că anumite categorii de locuri de muncă din administrația publică erau exceptate de la principiul liberei circulații a lucrătorilor și, pe de altă parte, pe distincția pe care o operează dreptul internațional public în domeniul imunității statelor, între activități *jure imperii* și *jure gestionis*: primele țin de existența puterii publice și beneficiază de imunitate, ultimele - cele pe care orice individ le poate îndeplini pentru și prin el însuși, cum ar fi încheierea unui contract de vânzare-cumpărare - sunt exceptate. Într-adevăr, atunci când statul acționează în calitate de comerciant, după exemplul particularilor, el trebuie să o facă pe picior de egalitate cu aceștia, ceea ce exclude orice noțiune de imunitate.

6. Hotărârea *Pellegrin* declară inaplicabil art. 6 § 1 din Convenție în cazul unui particular care, în calitate de cooperant contractual, a fost desemnat de autoritățile franceze drept „consilier tehnic“ la Ministerul Economiei din Guineea Ecuatorială. În această calitate, reclamantul era chemat, în special, să participe la elaborarea planului trienal al statului-gazdă și a programului său de investiții.

7. Puțin timp după aceea, Curtea de la Strasbourg a avut ocazia să își precizeze noua jurisprudență. Hotărârea *Frydlender împotriva Franței* din 27 iunie 2000 (CEDO 2000-VII, p. 151), se referea la aplicabilitatea art. 6 § 1 din Convenție, tot din perspectivă civilă, în cazul unui angajat al Ministerului Afacerilor Economice din Franța. Acest angajat, plasat la New York și subordonat consilierului comercial al Ambasadei Franței la Washington, avea ca sarcină să viziteze târguri și expoziții, să promoveze în Statele Unite ale Americii importul de vinuri, bere și băuturi spirtoase franceze și să încurajeze exportatorii francezi și importatorii americani. Aici Curtea a declarat aplicabil art. 6 § 1 din Convenție. După ce a afirmat că era necesar, în fiecare speță, să analizeze

„dacă postul reclamantului implică - având în vedere natura funcțiilor și răspunderilor pe care le presupune - o participare la exercitarea puterii publice și la funcțiile de apărare a intereselor generale ale statului sau ale celorlalte colectivități publice“ (§ 33).

Pe lângă criteriul participării la exercitarea puterii publice ce reiese din hotărârea *Pellegrin*, Curtea se bazează aici pe natura răspunderii pe care o implică această exercitare.

8. Cu ajutorul acestor criterii, situațiile reclamantilor Pellegrin și Frydlender erau relativ ușor de caracterizat. Reclamantul Pellegrin participa la o pregătire a bugetului și a planului. Aceasta presupunea, desigur, preocupări ce țin de sectorul de stat și, în niciun caz, activități care ar fi putut fi desfășurate și de către particulari. În plus, putem admite că acest tip de activități se exercitau la un anumit nivel de răspundere și presupuneau luarea de decizii. Cât despre reclamantul Frydlender, el era implicat în promovarea comercială a produselor franceze. Or, activitățile de promovare comercială sunt deschise oricărui particular și nu au

nimic de-a face cu exercitarea unei părți a puterii publice. Iată motivele pentru care Curtea a respins aplicarea art. 6 § 1 în primul caz și a admis-o în al doilea caz.

9. Este totuși evident că distincția propusă de noua jurisprudență a Curții nu este la fel de ușor de aplicat în toate situațiile și că trebuie avut grijă să se păstreze un echilibru rezonabil între cazurile în care se aplică art. 6 § 1 și celelalte cazuri. Dintr-un studiu efectuat în anul 2002 reiese că această prevedere a fost declarată aplicabilă în 21 de cauze și inaplicabilă în 25, ceea ce, după părerea mea, denotă un echilibru acceptabil. În prima categorie au fost incluse și următoarele ocupații: angajații și lucrătorii municipali, inclusiv portarii clădirilor publice; angajații de la arhive și spitale, inclusiv doctorii; profesorii și cercetătorii, inclusiv profesorii universitari; asistenții și alți lucrători sociali; angajații din domeniul transportului în comun. Cea de-a doua categorie - căreia art. 6 § 1 nu i se aplică - cuprinde, printre altele, diplomații, judecătorii, membrii forțelor de ordine și ai forțelor armate, secretarii primăriilor și directorii suplینitori ai instituțiilor guvernamentale.

10. Trecând din planul general la circumstanțele cauzei de față, pare evident că reclamantul, domnul Strungariu, a exercitat funcții eminamente publice, deoarece activitățile sale, conform fișei postului său, nu se limitau deloc la administrarea bazei de date a biroului din Timișoara: el participa la administrarea bunurilor statului, inclusiv eventuala lor privatizare, supraveghea activitățile societăților care țineau de competența sa, analiza propunerile de rentabilizare și promova implementarea lor. Niciun particular nu putea face acest lucru în locul său, deoarece era vorba de patrimoniul statului, iar „privatizările“ erau operațiuni ce țineau de sectorul public până în momentul realizării lor. La aceasta se adaugă faptul că reclamantul nu îndeplinea funcții subalterne: el „pregătea dosare“, „dădea sfaturi specifice“, „supraveghea“ și „promova“, bucurându-se astfel de o anumită independență și asumându-și o anumită răspundere, așa cum s-a constatat la paragraful 2. Rezultă, după părerea mea, că dacă Guvernul român ar fi ridicat o excepție de inadmisibilitate întemeiată pe art. 6 § 1, invocând participarea reclamantului la exercitarea puterii publice, cererea de față ar fi trebuit să fie declarată inadmisibilă.

11. Această constatare naște întrebarea dacă este de datoria Curții să ridice această problemă *ex officio*. Evident, am putea susține că Curtea are datoria să își protejeze jurisprudența referitoare la propria competență; însă ea nu are datoria de a o face atunci când statul reclamat a înlăturat în mod deliberat relevanța acestei jurisprudențe, cum este cazul de față.

12. Din acest motiv - și numai din acest motiv - pot adera la hotărâre. Adaug faptul că aceasta nu schimbă cu nimic jurisprudența Curții în ceea ce privește limitele de aplicabilitate a art. 6 § 1 din Convenție.